Kuntaliitto
Kommunförbundet

**Kirjallinen asiantuntija-lausunto**

Dnro 1739/03/2015

Innala Tuulia, Hakola Jukka

15.10.2015

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
HE 35/2015 vp

Kuuleminen 16.10.2015

## Lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle luonnoksesta laiksi jäteverolain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Esitysluonnoksessa on ehdotettu, että vuodelle 2016 jäteveron tasoa korotettaisiin 55 eurosta 70 euroon tonnilta jätettä, joka toimitetaan kaatopaikalle. Lisäksi esitetään, että keräyspaperin siistauslietteen verottomuutta koskeva säännös kumottaisiin.

Kuten hallituksen esityksen luonnoksessa on tuotu ilmi, niin jäteveroa on korotettu vuodesta 2011 lähtien voimakkaasti. Tällöin jäteveroa korotettiin 30 eurosta 40 euroon tonnilta. Nyt esitetty korotus nostaa jäteveron jo yli kaksinkertaiseksi viiden vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna.

Jätevero on luonteeltaan kannustustyyppinen haitta- tai ympäristövero, jolla pyritään verotulojen keräämisen ohella vähentämään jätteiden kaatopaikkakäsittelyä ja lisäämään jätteiden hyötykäyttöä. Kuntaliiton näkemyksen mukaan kaatopaikkakäsittelyn vähentämisessä jäteveroa tehokkaampana ohjauskeinona toimii biohajoavan jätteen kaatopaikkakielto, joka astuu voimaan vuonna 2016. Viime vuosina kaatopaikkajätteiden määrä on vähentynyt huomattavasti ja siten ohjauskeinot ovat ohjanneet kehitystä toivottuun suuntaan.

Jäteveron tason muutos on ollut kuitenkin nopea ja on syytä kiinnittää huomiota myös korotusten mahdollisesti aiheuttamiin lieveilmiöihin. Verojen edelleen noustessa veron välttelyyn ja sen valvontaan tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota kohdentamalla valvontaan resursseja.

On otettava huomioon, että jäteveron korotus ja muut kaatopaikkasijoittamista koskevat rajoitukset (biohajoavan jätteen kaatopaikkakielto) lisäävät riskiä jätteiden laittomaan varastointiin ja siihen, että kolmen vuoden ylittävät väliaikaiset varastopaikat lisääntyvät valvonnan puutteessa. Käytännössä muiden kuin kaatopaikan pitäjien jätteiden varastoinnin kestoaikaa ei valvota, vaikka jätteen varastointi useissa tapauksissa venyy niin pitkäksi, että juridisesti on jo kyse kaatopaikasta. Esimerkiksi tilastoilmoitusvelvollisuutta Tullille ei sovelleta alueeseen, jossa jätettä varastoidaan väliaikaisesti myöhempää käsittelyä tai hyödyntämistä varten. Ko. alueet jäävät valvonnan ulkopuolelle varastoinnin keston suhteen. Valvontaa olisi jatkossa syytä parantaa, koska laiton varastointi aiheuttaa turhaa ylimääräistä kuormitusta ympäristölle ja verotuottojen menetyksiä sekä lieveilmiöitä myös kunnallisen jätehuoltoon asti.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tuulia Innala
Erityisasiantuntija,
kuntatekniikan kehittäminen

Jukka Hakola
Veroasiantuntija